

RAADSBRIEF

ONDERWERP

Twenterandse inspanningen tijdens de opvangcrisis van vluchtelingen

KENNISNEMEN VAN

Stand van zaken qua opvang van

- a. ontheemde Oekraïners en
- b. (versnelde) huisvesting van statushouders en
- c. crisisnoodopvang van asielzoekersgezinnen

in onze gemeente.

INLEIDING

Opvang vluchtelingen

De afgelopen maanden is er veel druk op de gehele asielketen komen te staan. Dit terwijl alle gemeenten al een grote extra inspanning leveren bij het opvangen van vluchtelingen uit Oekraïne.

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken in onze gemeente en de verwachtingen voor de komende periode.

Samenhang verschillende doelgroepen

Als we het hebben over vluchtelingen, dan zijn er belangrijke verschillen aan te geven. Met name waar het gaat over de wettelijke opgave en verantwoordelijkheden van de gemeente. Maar de landelijke asielketen is dusdanig verstopt dat het Rijk meer opdrachten en verantwoordelijkheden (al dan niet dwingend) neerlegt bij gemeenten. De verschillende doelgroepen waar we nu mee hebben te maken zijn:

- Opvang vluchtelingen uit Oekraïne
- Plaatsing in eigen gemeente van statushouders
- Crisisnoodopvang asielzoekers

Ontheemde vluchtelingen uit de Oekraïne

Sinds het uitbreken van de oorlog in Oekraïne worden Veiligheidsregio's verplicht om vluchtelingen uit Oekraïne te huisvesten. In regionaal verband geven de Twentse gemeenten hier uitvoering aan. In maart 2022 heeft de gemeente Twenterand zich gecommitteerd om samen met Mijande en andere maatschappelijke partners voor iets meer dan een half jaar ruim honderd plekken beschikbaar te hebben. We hebben in de gemeentelijke opvang in Westerhaar continu zo'n 22 gezinnen (107 personen) opgevangen. Daarnaast zijn er tientallen Oekraïners opgevangen bij particulieren in de gemeente.

Inmiddels is het afgelopen half jaar, als het gaat om de opvang in Westerhaar, bijna voorbij en eindigen de tijdelijke huurovereenkomsten met Mijande vanaf oktober. De laatsten lopen af in december. Voor alle mensen in onze opvang is er, met dank aan de gemeenten Enschede, Wierden en Rijssen-Holtten, een nieuwe plek gevonden. Zij zullen in de maanden oktober en november verhuizen naar hun nieuwe (langere termijn) plek. Dit betekent ook dat Mijande volgens planning door kan gaan met de ontwikkeling van nieuwbouw in de Oale Bouw. En dat de Baalderborg Groep zich vanaf januari kan voorbereiden op de geplande inpandige renovatie en uitbreiding aan de Bremstraat. Op dit moment zijn er nog geen concrete projecten voor het realiseren van nieuwe opvangplekken voor vluchtelingen uit Oekraïne binnen de gemeente Twenterand.

Versnelde plaatsing statushouders

Om de landelijk vastgelopen asielketen ruimte te bieden, hebben gemeenten de opdracht gekregen versneld statushouders te huisvesten en daarbij ook hun historische achterstand op te lossen.

Daarnaast is ook het aantal te huisvesten statushouders verdubbeld. De gemeente Twenterand had een historische achterstand van 18 personen en een reguliere opgave van 45 personen. In totaliteit betekent dit dat de gemeente Twenterand 65 statushouders moet plaatsen in 2022. Op dit moment (eerste week september) zijn daarvan 42 plekken gerealiseerd. Concreet is er dus nog een opgave van 23 personen tot en met 31 december 2022. De verwachting is dat de komende perioden (2023 I en II) er meer plaatsen voor statushouders gevonden moeten worden. Dit komt terug in de taakstellingen die alle gemeenten ontvangen.

Overloop Ter Apel - crisisnoodopvang

Bij het aanmeldcentrum in Ter Apel kan niet iedereen direct geholpen worden. Het gevolg is dat alle plekken bezet zijn en er de afgelopen periode herhaaldelijk sprake is geweest van (grote) groepen mensen die buiten moesten slapen. Om de druk te verlichten en te zorgen dat er geen mensen gedwongen buiten slapen, zijn er allerlei vormen van crisisnoodopvang in Nederland gerealiseerd. Dit begon voor Twente met 225 plekken tot 1 oktober. Op 31 augustus 2022 is dit aantal verdubbeld met 225 naar 450 in totaal en de periode verlengd tot 1 januari.

Aanvankelijk zouden in Het Punt in Vroomshoop gedurende enkele weken 225 personen worden opgevangen met vervolgens een roulatieschema langs Twentse gemeenten. In regionaal verband is die roulatie losgelaten en zijn de aantallen verdeeld over de gemeenten. De gemeente Twenterand vangt twee gezinnen op van in totaal elf personen. Mijande heeft (tijdelijk) 2 woningen uit de verkoop gehaald, die verkocht worden zodra de gezinnen vertrekken. Inmiddels is duidelijk geworden dat het Rijk opnieuw aan Veiligheidsregio's gaat vragen extra opvang te realiseren in het kader van Crisisnoodopvang. Voor Twenterand gaat dat opnieuw om 11 tot 15 personen. De grote druk op de asielketen heeft er ook toe geleid dat het COA aan alle gemeenten een dringende oproep heeft gedaan om mee te werken aan het vinden en ontwikkelen van locaties van permanente aard. Ook onze gemeente heeft dit verzoek ontvangen en heeft over het verzoek met het COA gesproken.

In heel Twente is er een achterstand van zo'n 1500 plekken ten opzichte van andere regio's. Wij verwachten dat deze opgave de komende periode een grotere rol zal gaan spelen in onze regio. Wij vinden het van belang dat, als het komt tot een concrete locatie, het vanzelfsprekend is dat er een samenhangend communicatietraject ontstaat met de omgeving en inwoners. En óók dat het aan de gemeenteraad van Twenterand is om besluiten te nemen over een eventuele locatiekeuze en onder welke voorwaarden. Voor de invulling van deze opgave in onze gemeente willen wij de komende tijd ook in gesprek met de lokale gemeenschap (welzijnsinstellingen, dorpsbelangen, verenigingen, kerken). Met hen willen we verkennen welke oplossingsrichtingen en mogelijkheden zij zien.

Wat voor gemeente zijn wij in deze crisis

De combinatie van opgave met betrekking tot statushouders, asielzoekers en vluchtelingen uit Oekraïne doet een groot beroep op onze gemeente. Tegelijkertijd zien wij een weerbare en hulpvaardige samenleving die het beste voor heeft met mensen die hulp nodig hebben. Het college zou graag vanuit de kracht en morele opgave die we in onze gemeenschap kennen meer doen dan het wettelijke minimum aan te houden. Er bestaat geen twijfel over de oorzaak van de vastgelopen asielketen, die ligt in beleidskeuzes die landelijk gemaakt zijn. Tegelijkertijd voltrekt zich wel een humanitaire crisis in ons eigen land, waarin ook onze gemeente keuzes kan maken over haar inzet en kan laten zien wat voor soort gemeente wij zijn. Hierover gaan wij, mits de raad dit wenst, graag in gesprek.

KERNBOODSCHAP

In deze roerige crisisopvangtijden biedt onze gemeente opvang aan ontheemde Oekraïners, geeft het invulling aan versnelde huisvesting van statushouders en vangt het asielzoekersgezinnen op. In de kern ligt de oorzaak van deze crisis bij het Rijk, maar wij willen een humaan en betrokken gemeente zijn. We zullen onze inspanningen blijven leveren, indien dit nodig is, in samenwerking met onze partners, de Veiligheidsregio Twente en het Rijk.

VERVOLG

Het college zal uw raad actief blijven informeren over de ontwikkelingen.

BIJLAGEN

Geen.

PORTEFEUILLE

Asielzoekersbeleid/statushouders

Vriezenveen, 6 september 2022

Burgemeester en wethouders van Twenterand
de secretaris,

P.F.G. Rossen

de burgemeester,

mr. J.C.F. Broekhuizen